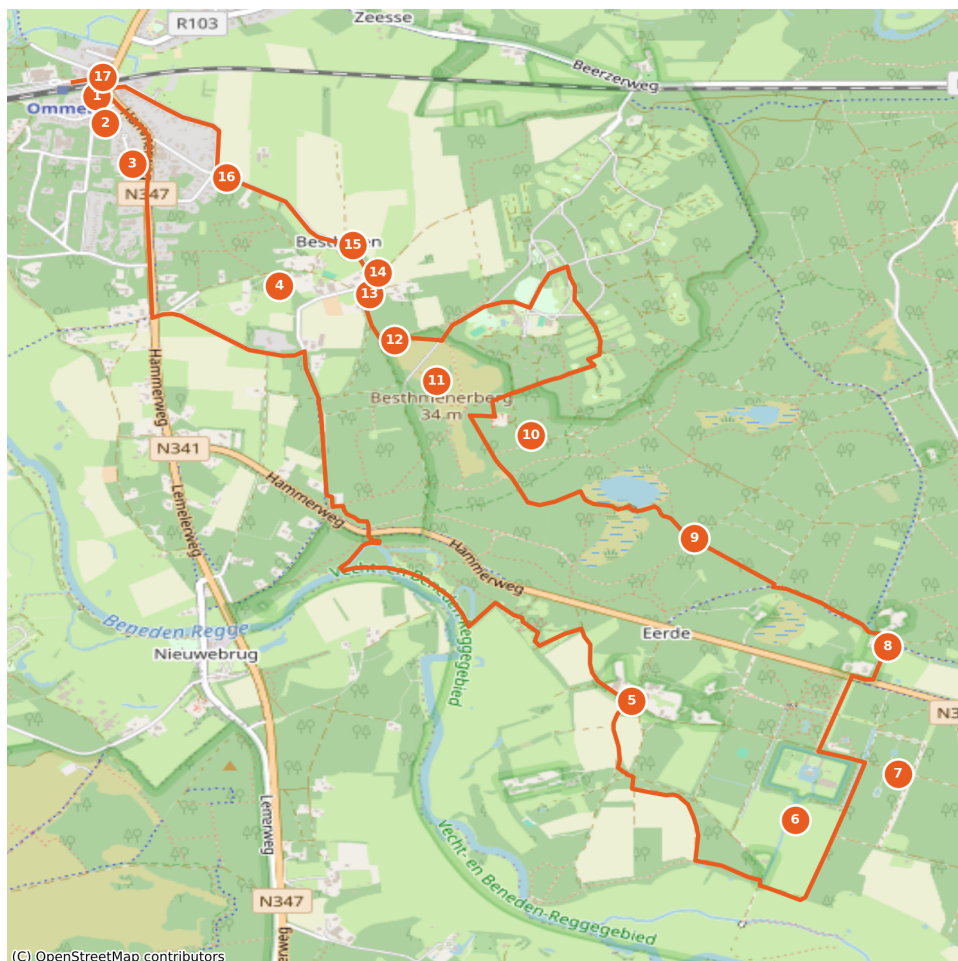

Wandelroute Ommen

In de voetsporen van Krishnamurti — een rondwandeling van 12 km langs de Sterkampen, kasteel Eerde, de meertjes en de Steile Oever.

Afstand	12 km
Duur	ca. 3 – 3,5 uur
Startpunt	Treinstation Ommen
Type	Wandelen · rondwandeling
Hond	Aangelijnd welkom

De route — 17 stops

1. Het vergeten pad

In de jaren '20 en '30 van de vorige eeuw was Ommen één van de belangrijkste spirituele centra van de wereld. Op de Besthmenerberg, in de bossen en op de heide, ontstond een geestelijk wereldcentrum met kampeerterrinen, een postkantoor, een bank, een kantine en een conferentiecentrum. De Tweede Wereldoorlog en het latere Strafkamp Ommen veegden deze vreedzame wereld weg. Het 'vergeten pad' brengt die bijzondere geschiedenis weer tot leven.

2. Wie was Krishnamurti?

Jiddu Krishnamurti (1895–1986) geldt als één van de belangrijkste beeldenstormers van de 20e eeuw. Hij brak met verstarde denkbeelden die volgens hem vooral het eigenbelang dienden. Zijn boodschap: leef in geestelijke vrijheid, wees geen volgeling, voel je verantwoordelijk voor elkaar en leef met aandacht. Hij gaf geen recept, maar hield zijn toehoorders de spiegel van de werkelijkheid voor.

3. Landhuis 'Hei en Dennen'

Vanuit dit statige landhuis werd de administratie van de Sterkampen en het bestuur van de Eerder Stichting geleid. Eigenaar was Philip baron van Pallandt van Eerde (1889–1979), die in 1920 de charismatische Krishnamurti ontmoette. Het werd spirituele liefde op het eerste gezicht: Philip schonk al zijn Ommer bezittingen aan de stichting met Krishnamurti als voorzitter, en kasteel Eerde werd het hoofdkwartier van de Theosofische Vereniging.

4. Huize Henan (nu Wildthout)

De contacten van Philip van Pallandt met de Theosofische Vereniging leidden tot de oprichting van een Pythagorasschool in Huize Henan (tegenwoordig een hotel) en in een deel van Huize Het Laar. Vanaf hier loop je via ANWB-paddenstoel 14640 linksaf richting Junne en Mariëenberg, de Bergweg op.

5. Steile Oever

De steile oever is een oude meander van de rivier de Regge. Ooit sleet de rivier in een bocht deze hoge oever uit. Bij mooi weer zochten sterkampbezoekers hier verkoeling: zwemmen in de Regge was een geliefd ritueel tussen de lezingen door.

6. Eerder Esch

In 1929 gaf Philip van Pallandt opdracht tot het bouwen van een landhuis onder architectuur op de esgronden van Eerde. De parktuin werd aangelegd met veel uitheemse boomsoorten, en het huis is inmiddels een rijksmonument.

7. Landgoed Eerde

Op Landgoed Eerde werd de komst van de nieuwe Wereldleraar voorbereid: de 'Orde van de Ster van het Oosten' organiseerde haar activiteiten vanuit kasteel Eerde en omliggende gebouwen. Na een bezoek van Krishnamurti gaf Van Pallandt zijn landgoed cadeau aan de Eerder Stichting. Toen Krishnamurti in 1929 brak met de Theosofische Vereniging, nam Van Pallandt het landgoed terug en stortte zich op natuurbehoud en het verwilderen van planten.

8. Grafkelder familie Van Pallandt

Rond 1860 gebouwd, met als laatste bijzetting in 1922 de weduwe van Salomon van Pallandt. Ook Philip zelf en zijn zoon Rudolf liggen hier begraven. De dikke muren en goede isolatie maken de kelder vorstvrij en zorgen voor een constante temperatuur — perfect voor overwinterende vleermuizen zoals de baardvleermuis, franjestaart en watervleermuis, die via luchtkokers naar binnen vliegen.

9. Besthmenerven

Het Besthmenerven is één van de drie vennen in Besthmen — in de volksmond 'de meertjes'. Ten tijde van de Sterkampen heette het de Besthmenerkolk. Houd het ven aan je rechterhand en blijf het paadje volgen tot een open plek. Hier stond ooit Poort E van het Sterkampterrein.

10. Alleen onder een boom

Zit eens rustig alleen onder een boom, zonder boek in je handen. Kijk gewoon naar de sterren, de stralende hemel, de vogels en de vormen van de bladeren. Let op de schaduwen, volg de vogel in zijn vlucht. Door alleen met jezelf te zijn — zo rustig onder een boom — begin je het gebeuren in je eigen geest te begrijpen. Dat is net zo belangrijk als een les volgen op school. — Jiddu Krishnamurti

11. Mediterend langs de dennen

Rechts zie je een lang, recht pad met hoge Oostenrijkse dennen. Van dit pad wordt beweerd dat Krishnamurti er vaak liep te mediteren voordat hij een toespraak hield — al is die bewering niet op feiten gebaseerd. Loop daarna naar beneden door het amfitheater en ga links omhoog.

12. Openluchttheater (Bostheater)

Tegenwoordig het Bostheater, waar 's zomers voorstellingen worden gehouden. Ten onrechte wordt dit vaak aangezien voor het amfitheater van de Sterkampen — het werd echter pas begin jaren '50 met de hand aangelegd in een natuurlijke kom in de flank van de berg. De akoestiek is van nature prachtig; probeer het maar eens.

13. Sterkampen

Van 1924 tot 1938 werden hier de Sterkampen georganiseerd: per speciale trein kwamen mensen uit de hele wereld om te kamperen, te spreken, te luisteren en te filosoferen over de betere wereld die met de komst van Krishnamurti zou aanbreken. Het kamp was een wereld op zich — drieduizend mensen, 50 nationaliteiten, en zo ingericht dat bemoeienis met de buitenwereld niet nodig was.

14. Klein amfitheater

Dit amfitheater was het hart van de Sterkampen: hier werd dagelijks een kampvuur ontstoken en hield Krishnamurti zijn toespraken in de open lucht. Ooit geheel rond, nu voor de helft dichtgegroeid met bomen, terwijl de andere helft recent is gerestaureerd. Tegenwoordig onderdeel van Vakantiecentrum Ommerland. Bij het bordje staat ook een verhaalpaal — trap op het pedaal en luister naar het verhaal van die tijd.

15. Toegangspoorten

Er waren zes officiële toegangspoorten. Bij binnenkomst moest men zich registreren en kregen deelnemers hun verblijfplaats toegewezen. Alle (straat)namen waren in het Engels: Central Gate, Central Avenue, Broadway, Rond Point, Footpath to the Castle. Maaltijden werden bereid in de centrale keuken; verder waren er eettentent, een kantine, wastent, garderobetent, garage, 'hospital' en een kampwinkel.

16. Taxi

Deelnemers die liever in een hotel of pension in Ommen sliepen, lieten zich elke dag per taxi naar het kamp en weer terug brengen. De toenmalige eigenaar van Hotel de Zon had een taxibedrijf — een lucratieve combinatie tijdens de drukke kampweken.

17. Landhuis 'Hei en Dennen' — eindpunt

Terug bij het beginpunt. Vanuit dit statige landhuis werd ooit de administratie van de Sterkampen en het bestuur van de Eerder Stichting geleid — en hier sluit je de rondwandeling weer af. Deze route is gemaakt door Anita Drijver en geïnspireerd op het boekje 'Langs vergeten paden' van Siem van Eeten, Emmie Oudejans & Evert Ruiter.

Tips voor onderweg

Brasserie Bresson

Voorbrug 1, Ommen

Deze brasserie op landgoed Het Laer heeft een warme, moderne uitstraling met klassieke gerechten en eigentijdse smaken. Geschikt voor lunch, diner of een borrel aan het eind van je wandeling.

Museum Ommen

Den Oordt 7, Ommen

Streekmuseum met historische voorwerpen, foto's en verhalen over het leven in en rond Ommen, inclusief het verhaal van Krishnamurti. Kleinschalig en toegankelijk.

Hotel De Zon

Voorbrug 1, Ommen

Verblijf aan de rivier de Vecht met klassieke charme en moderne faciliteiten. Kamers met uitzicht op water of stad, en een restaurant met verfijnde gerechten.